

Skolmåltiden som motor för hållbar utveckling

Ulrika Backlund

Nationellt kompetenscentrum för måltider i vård, skola och omsorg, Livsmedelsverket

Nationellt kompetenscentrum för måltider i vård, skola och omsorg

Hållbar livsmedelskonsumtion

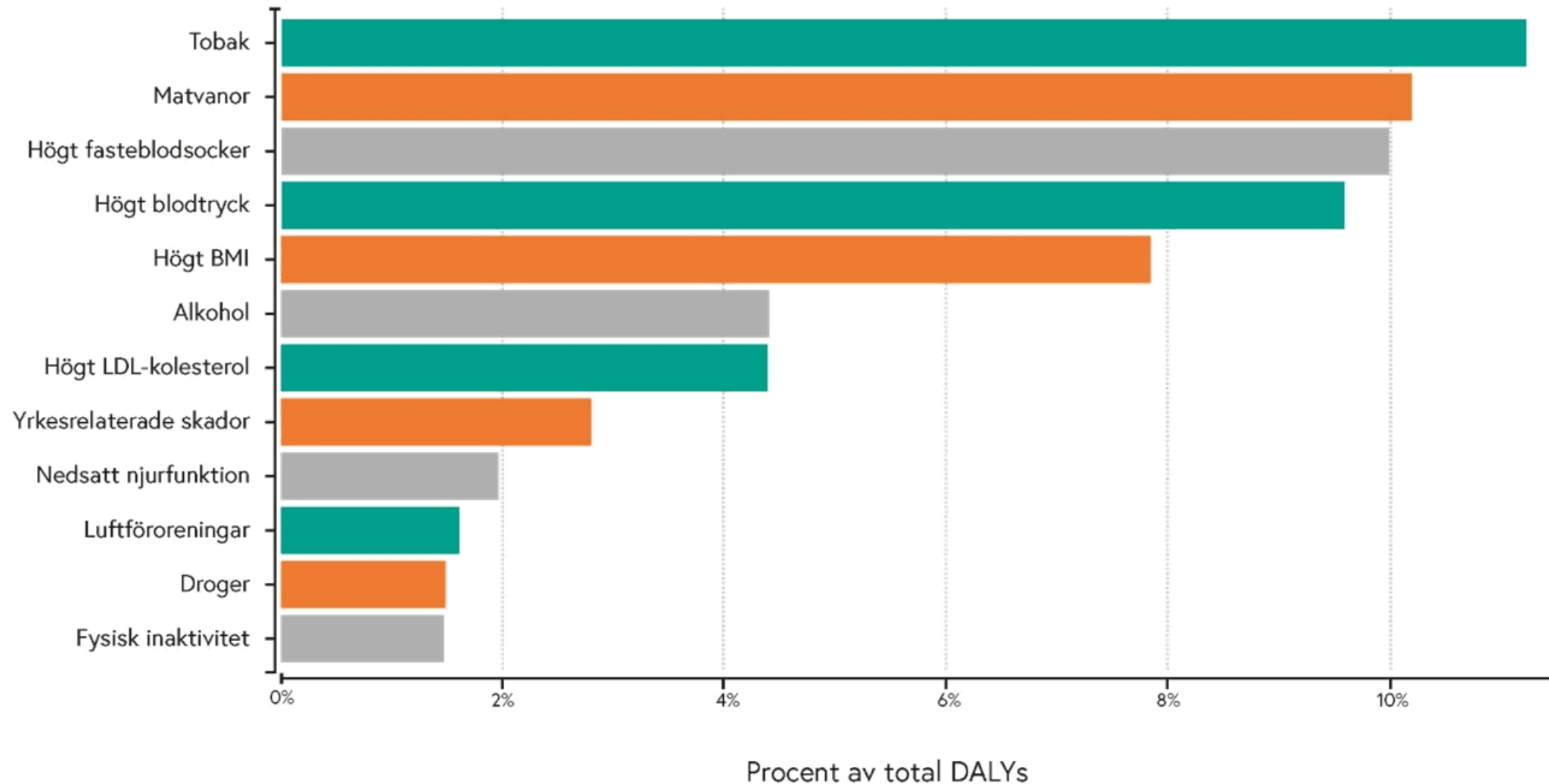

*Skapa ett samhälle
som främjar bra
matvanor för alla*

STÖRSTA RISKFAKTORERNA FÖR OHÄLSA – SVERIGE 2017

Sverige, båda könen, alla åldrar – 2017

----- KNAPPT -----

1 AV 10

NÅR UPP TILL RÅDET OM

500 G

FRUKT & GRÖNT

----- PER DAG -----

TJEJER

ÄTER GRÖNARE ÄN

KILLAR

OCH ÄR BÄTTRE PÅ

----- ATT ÄTA -----

FRUKT

*ATT ÄTA MER ÄN 500 GRAM RÖTT
KÖTT OCH CHARK I VECKAN ÄR INTE
BRA FÖR HALSAN

----- MÅNGA ÄTER -----
**FÖR MYCKET
RÖTT KÖTT**
----- OCH -----
CHARK*

KILLAR ÄTER MER KÖTT ÄN TJEJER

Svenska ungdomar behöver äta
mer grönt och mindre kött

Livsmedelsverkets kostråd

MER

grönsaker,
frukt och bär
fisk och skaldjur
nötter och frön
rörelse i vardagen

BYT

vitt mjöl
smörbaserade
matfetter
feta mejeri-
produkter

TILL

fullkorn
växtbaserade
matfetter och oljor
magra mejeri-
produkter

MINDRE

rött kött och chark
salt
socker
alkohol

Viktigaste förändringarna

Mer grönt och mindre kött

Välj miljösmart

Ät lagom och släng inte maten

Hur?

Agenda 2030 och offentliga måltider

- Lätt att välja hälsosamt och miljösmart i vardagen
- Ger lika möjligheter att äta hälsosamt och kan inspirera till bättre matvanor
- Minimerar undernäringen i äldreomsorgen
- Miljösmart livsmedelskonsumtion
- Kontakt med småskaliga livsmedelsproducenter
- Måltiden som pedagogiskt verktyg för undervisning i hållbar utveckling
- Minskat matsvinn
- Med mera!

Läs mer på Maltidsbloggen!
www.maltidsbloggen.se

”

*Skolmåltiderna påverkar
konsumtion och normer
oavsett vad man gör med
dem.*

*Antingen **cementerar**
dem eller **förändrar** dem.*”

Skolmåltiden som styrmedel

- Skolmåltiden når 2 miljoner barn och unga varje dag!
- 7 miljarder kronor/år läggs på skolmåltider i Sverige
- Låt skolmåltiden visa vägen mot en hållbar konsumtion och inspirera morgondagens konsumenter och producenter
- Många äter för lite mat i skolan och upplever miljön som stökig
- Det slängs 62 ton skolmat varje dag, eller 11 000 ton per år
- Få lärare har i uppdrag att äta tillsammans med eleverna, endast varannan lärare får lunchen helt subventionerad

Hur?

Barn och vegetarisk mat

- Matglädje
  - Etablera goda vanor
  - Grundlägga en hållbar och långsiktig hälsa
-
- Serverar ett vegetariskt alternativ varje dag som alla elever får äta och smaka av
  - Laga med kärlek och omtanke
  - Vegetariskt är ingen specialkost

Stöd och tips

- Ge kockarna kunskap, inspiration och stolthet
- Vi behöver samverka för att göra det ännu tydligare och självklarare att vegetarisk och växtbaserad mat är hälsosam och hållbar för både
- Involvera eleverna och gör barn och ungdomar delaktiga!

